

Tokaj-Hegyalja Egyetem

Hallgatók egészségi és szakmai alkalmassági vizsgálatáról szóló szabályzat

Elfogadta a Tokaj-Hegyalja Egyetem Szenátusa az 60/2023. (07.13) számú
szenátusi határozatával

Érvényes: 2023. július 13-tól visszavonásig

A Tokaj-Hegyalja Egyetem hallgatók egészségi és szakmai alkalmassági vizsgálatáról szóló szabályzatának (a továbbiakban: Szabályzat) célja, hogy rögzítse a pedagógusképzési alapszakok felvételi eljárásrendjében előírt kritériumkövetelmény alkalmassági vizsgálat szabályos menetét.

I. Általános rendelkezések

A szabályzat hatálya

1.§

(1) A Szabályzat hatálya tevékenységükkel összefüggésben kiterjed a Tokaj-Hegyalja Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) ének-zene, magyar nyelv és irodalom, valamint testnevelés szakos oktatóira, valamint az Oktatási Igazgatóság alkalmazottaira.

(2) A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed a csecsemő- és kisgyermeknevelő, az óvodapedagógus és a tanító alapszakokra.

Jogszabályi háttér

2.§

(1) A felsőoktatási felvételi eljárást, illetve az ahhoz (is) kapcsolódó egyéb kérdéseket több jogszabály érinti, amelyek megszabják az eljárás kereteit, valamint a jelentkezők és a felsőoktatási intézmények lehetőségeit és kötelezettségeit. A hallgatók egészségi és szakmai alkalmassági vizsgálatáról az alábbi jogszabályok rendelkeznek:

- a) a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény,
- b) a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet,

c) a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet,
módosításáról szóló 339/2022. (IV. 7.) Korm. Rendelet.

(2) A felsőoktatási felvételi eljárás során a jogszabályok betartása az Egyetemnek és az Egyetem csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus és tanító alapszakjaira jelentkezőknek egyaránt kötelező.

II. A pedagógusképzésben előírt alkalmassági vizsgák típusai

3.§

(1) Az Egyetem által meghirdetett csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus és-tanító szakokon kétféle alkalmassági vizsga van:

- a) 1. típus: a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szakra jelentkezők számára,
- b) 2. típus: a tanító, valamint óvodapedagógus alapképzési szakokra jelentkezők számára.

(2) Az azonos típusú alkalmassági vizsgát csak egyszer kell letenni, azt minden intézményben, ahol alkalmassági vizsga előírt követelmény, elfogadják.

(3) Az Egyetem behívó intézmény akkor lesz, ha a jelentkezéskor megjelölt elbírálási sorrendben – az adott szakokat vizsgálva – a legkisebb jelentkezési sorszámmal szerepel. Ha pl. a jelentkező csecsemő- és kisgyermeknevelő és-tanító szakra/szakokra is jelentkezik, akkor behívót kap az 1. típusú és a 2. típusú alkalmassági vizsgára is, mindkét esetben a jelentkezéskor megjelölt legkisebb sorszámu helyre.

(4) Az alkalmassági vizsgán a jelentkező „megfelelt” vagy „nem felelt meg” minősítést kaphat.

(5) A sikeres alkalmassági vizsgát a felsőoktatási intézmények kölcsönösen elfogadják, tehát elegendő azt egy helyen (egy alkalommal) letenni.

(6) Tekintettel a vizsga kizáró jellegére, amennyiben az alkalmassági vizsga valamely területén nem felel meg a jelentkező, az alkalmassági vizsga napján eseti bizottság előtt megismételheti a vizsgát.

(7) Az eseti bizottság tagjai:

- a) a vizsgáztató oktató,
 - b) a képzési terület másik oktatója,
 - c) az intézetigazgató,
 - d) az Oktatási Igazgatóság munkatársa,
 - e) az EHÖK képviselője.
- (8) Ha az eseti bizottság alkalmasnak találja a jelentkezőt, „megfelelt” minősítést ír a jelentkező vizsgalapjára.
- (9) Ha az eseti bizottság sem találja alkalmasnak a jelentkezőt, „nem felelt meg” minősítést ír a jelentkező vizsgalapjára. Ezzel a jelentkező kizárásra kerül az adott év rendes felvételi eljárásából az azonos típusú alkalmassági vizsgát előíró szakok vonatkozásában.
- (10) Aki pedagógusképzési területen szerzett felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel jelentkezik ezekre a szakokra, vagyis a korábbi tanulmányaihoz kapcsolódóan részt vett azonos típusú alkalmassági vizsgán, s az ezt igazoló dokumentumot feltöltötte a felvi.hu-ra, mentesül az alkalmassági vizsga követelménye alól.

III. Az 1. típusú alkalmassági vizsga

4.§

- (1) Az 1. típusú alkalmassági vizsga a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szakra jelentkezők számára kötelező.
- (2) A felvétel feltétele:
 - a) egészségügyi alkalmasság,
 - b) motivációs beszélgetés és szövegolvasás során megállapított beszédalkalmasság.
- (3) Az egészségügyi alkalmasság igazolása során a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszakra jelentkezőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy nincs olyan betegsége, ami akadályozná felsőoktatási tanulmányainak folytatását, továbbá arról, hogy nem szenved diszlexiában,

diszgráfiában, diszkalkuliában, pszichés és mentális zavarban, és erre hivatkozva tanulmányai során nem kér felmentést. A diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, pszichés és mentális zavar a felvételt kizáró okok.

- (4) Az Oktatási Igazgatóság munkatársa tájékoztatja a jelentkezőt arról, hogy a csecsemő- és kisgyermeknevelő képzésben a szakmai gyakorlaton való részvételhez a hallgatónak előzetesen részt kell vennie a foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálaton, mert a bölcsőde járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületnek minősül. Amennyiben a vizsgálatot igazoló úgynevezett fehér kiskönyvet a hallgató nem kaphatja meg, nem tudja a képzés részeként előírt gyakorlatot teljesíteni, így nem nyerhet tanulmányai egyéb követelményeinek teljesítése esetén sem végbizonyítványt, tehát záróvizsgára sem bocsátható.
- (5) A beszédalkalmassági vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelentkezőt beszédállapota alkalmassá teszi a pedagógusi pályára.
- (6) A motivációs beszélgetés kitér a pályorientáció néhány kérdésére, mint pl. a szakválasztás oka, elképzelések a szakmáról, elhivatottság kérdése.
- (7) A beszédalkalmassági vizsga másik része az alkalmassági vizsgát végző személy által kijelölt, 10–15 soros nyomtatott prózai szöveg felolvasása, szükség szerint a szöveg reprodukálása, illetve beszélgetés. A szöveget közismert gyermekirodalmi művekből jelöli ki a vizsgáztató oktató. A jelentkező a felolvasandó szöveg előzetes megismerésére időt kap. A kötetlen beszélgetés a szóbeli szövegalkotó képességet méri fel.
- (8) Az elbírálás szempontjai:
 - a) hangképzési zavaroktól (pöszeség, raccsolás, selypítés, orrhangzós beszéd, a magánhangzók igen zárt képzése, egyéb beszédhangképzési hibák) való mentesség,
 - b) beszédritmusban súlyos zavaroktól (dadogás, értelemzavaró hadarás, lepeggés, pattogás) való mentesség,
 - c) értelmes, követhető, kifejező felolvasás.

- (9) Kizáró okként szerepelhet, ha a jelentkező beszédhibás, vagy beszéde nem alkalmas arra, hogy megfelelő beszédmintát nyújtson a kisgyermekeknek (ritmuszavarok, hangképzési rendellenességek, a beszéd megértését akadályozó rendkívül zárt ejtés). A tájnyelvi ejtés nem beszédhiba, tehát nem kizáró ok.
- (10) Külön kérelemre mentesül az alkalmassági vizsgálat alól az a jelentkező,
- aki igazoltan bölcsődei kisgyermeknevelői munkakörben dolgozik,
 - aki az adott évben azonos típusú sikeres előalkalmassági vizsgát tett bármelyik felsőoktatási intézményben,
 - és mindezt igazolja a felvi.hu-ra feltöltött dokumentummal.

IV. A 2. típusú alkalmassági vizsga

5.§

- (1) A 2. típusú alkalmassági vizsga tanító és óvodapedagógus alapképzési szakokra jelentkezők számára kritériumkövetelmény.
- (2) A felvétel feltétele:
- egészségügyi alkalmasság,
 - beszéd-, ének-zenei és testi alkalmassági vizsga.
- (3) Az egészségügyi alkalmasság igazolásának során az óvodapedagógus és tanító alapszakra jelentkezőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy nincs olyan betegsége, ami akadályozná felsőoktatási tanulmányainak folytatását, továbbá arról, hogy nem szenved diszlexiában, diszgráfiában, diszkalkuliában, pszichés és mentális zavarban, és erre hivatkozva tanulmányai során nem kér felmentést. A diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, pszichés és mentális zavar a felvételt kizáró okok.
- (4) Az Oktatási Igazgatóság munkatársa tájékoztatja a jelentkezőt arról, hogy az óvodapedagógus képzésben a szakmai gyakorlaton való részvételhez a hallgatónak

előzetesen részt kell vennie a foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálaton, mert az óvoda járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületnek minősül. Amennyiben a vizsgálatot igazoló ügynevezett fehér kiskönyvet a hallgató nem kaphatja meg, nem tudja a képzés részeként előírt gyakorlatot teljesíteni, így nem nyerhet tanulmányai egyéb követelményeinek teljesítése esetén sem végbizonyítványt, tehát záróvizsgára sem bocsátható.

- (5) A beszédalkalmassági vizsga menete megegyezik a 4. § (5-7) előírásaival.
- (6) Az ének-zenei alkalmassági vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelentkező alkalmas az óvodapedagógusi vagy tanítói pályára, a pedagógusi pálya gyakorlásához szükséges zenei képességek és ismeretek elsajátítására.
- (7) Az ének-zenei alkalmassági vizsga feladatai:
 - a) A hallásvizsgálat keretében néhány magyar népdal vagy műzenei szemelvény előadása a jelentkező által összeállított listáról emlékezetből, szabad választás alapján. A dalokat más-más kezdőhangról is el kell tudni énekelni.
 - b) A zenei emlékezet vizsgálata során egyszerű, rövid ritmussorok visszahangoztatása (negyed-, nyolcad-, pontozott ritmus és szinkópa kombinációiból) tapsolással, kopogással; néhány hangból álló egyszerű dallamok visszaéneklése dúdolással vagy szolmizálva.
 - c) A kottaolvasási készség vizsgálata során néhány ütem lapról olvasása az egyszerű gyermekdalok szintjén az ötvonalas rendszerben.
- (8) Az elbírálás alapvető szempontja, hogy a jelentkező rendelkezzen az ének-zenei tevékenység vezetéséhez, tanításához nélkülözhetetlen zenei hallással, egészséges énekhanggal és megfelelő hangterjedelemmel.
- (9) A testi alkalmassági vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelentkező rendelkezik azokkal az alapvető motoros (testi) képességekkel, amelyek feltételei az alsó tagozatos és az óvodai testnevelés gyakorlati anyag elsajátításának, illetve a tanítói, óvodapedagógusi pálya gyakorlásának.
- (10) A testi alkalmassági vizsga követelményei:

- a) közepes iramú, folyamatos futás (nők: 3 perc, férfiak: 5 perc),
- b) oktató által vezetett zenés gimnasztika folyamatos végzése a főbb alapformákkal (szökdelések, karkörzések, törzshajlítások, felülések, törzsemelések és rugózások),
- c) egyensúlyozó járás fordulatokkal, két zsámolyra helyezett felfordított padon,
- d) néhány lépés nekifutásból – keresztbe állított és felfordított – pad átugrása egy lábról, érkezés páros lábra, guggolásba,
- e) célba dobás függőleges célra (kosárlabda palánk) egykezes dobással, kislabdával, 8 m-ről,
- f) labdaadogatások helyben futás közben párokban, ügyes és ügyetlen kézzel, felfűjt labdával,
- g) labdavezetés ügyes és ügyetlen kézzel,
- h) felfüggés hajlított karral (nők: 5 mp, férfiak: 8 mp),
- i) mellső fekvőtámaszban karhajlítás, nyújtás (nők: 3-szor, férfiak: 6-szor).

(11) Kizáró ok a kondicionális állapotra és a mozgáskoordinációra utaló olyan gyenge teljesítmény, amely intenzív gyakorlással nem javítható, valamint a jelentkezés évében érettségizők esetében a középiskolai tanulmányok utolsó két évében a testnevelés alóli teljes felmentés. A korábban érettségizőknek igazolniuk kell, hogy a testnevelés alóli felmentés indokai már nem állnak fenn.

(12) Kérelmére mentesül az alkalmassági vizsga alól az a jelentkező, aki az adott évben azonos típusú sikeres előalkalmassági vizsgát tett bármelyik felsőoktatási intézményben, és ezt igazolja a felvi.hu-ra feltöltött dokumentummal.

V. Az előalkalmassági vizsga

6.§

(1) Az Egyetem a jelentkezési határidőt megelőzően ún. előalkalmassági vizsgát szervez. A vizsgák időpontját közzéteszi az egyetemi weblapon.

(2) Az előalkalmassági vizsga célja, hogy a jelentkezés benyújtása előtt lehetőséget adjon az alkalmasság mérésére, megállapítására.

- (3) Az előalkalmassági vizsgán az egyetem köteles fogadni minden jelentkezőt.
- (4) Az előalkalmassági vizsga szolgáltatásjellegű, vizsgadíj-köteles, amelynek összegét az egyetem weblapján feltüntetett számlaszámra kell befizetni a vizsga megkezdés előtt.
- (5) Az előalkalmassági vizsga követelményei megegyeznek a rendes alkalmassági vizsga követelményeivel.
- (6) A sikeres előalkalmassági vizsgát igazoló vizsgalap a jelentkezéshez feltölthető, érvényes dokumentum, amit a felsőoktatási intézmények kölcsönösen elfogadnak, tehát elegendő azt egy helyen (egy alkalommal) letenni.
- (7) Sikertelen előalkalmassági vizsga esetén nem lehet a vizsgát megismételni, hisz a jelentkezést követő alkalmassági vizsga lehetősége még megmarad a jelentkező számára.

Záradékok:

Jelen Szabályzatot a Szenátus 60/2023. (07.13) számú határozatával fogadta el.

D. Horváth Ágnes
rektor

